

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo samezne številke po 6 stotink (3 nve) izven Trsta pa po 8 stotink (4 nve).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za več kratko naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Koerberjeve osnovne poteze.

II.

S to točko o nemškem pa češkem jezikovnem ozemlju na Češkem smo dospeli do fundamentalne stvarne napake v Koerberjevih zasnovah. V istih je naravnost naznanjeno, da se bodo sodni okraji prestvarjali po narodnostih. In tudi v poslednji dolgi izjavi od 11. nov. je pl. dr. Koerber izrečno omenjal, da takim potom se dosežejo narodnostno jednota o k r o ž j a. Takó bi Nemci v resnici dobili v mejah sedanjega češkega kraljestva svoje jezikovno in narodnostno, od Čehov ločeno ozemlje! In bilo bi le vprašanje, kdaj bi zahtevali in dosegli tudi svojo ločeno avtonomijo s posebnim mestaikom? Naseljenja nemškega bi bilo dovolj za tako politični samostalni provincijo, v tem ko se južna Tirolska ravno v tem važnem pogledu neugodno razlikuje za tirolske Italijane.

Ko bi Koerberjeve osnovne poteze ne obsele nobene druge točke, je že sama ta zadostna, da so bili Čehi s svojega stališča prisiljeni odbiti ta najnovejši osnutek sedanjega ministerstva. S češkega stališča je bilo celó napačno spuščati se v presojevanje drugih točk, kakor se je to godilo po čeških listih in v govorih doma in v zbornici poslancev. Tako podrobnejše razsojevanje odvraca pozornost od glavnega in utegne obdinstvo in politike zavesti v vprašanje druge, tretje in še manjših vrst. Taka napaka v kritikovanju, kjer gre za jasno, odločno zavrnitev, je silno škodljiva v domačem taboru samem in nasproti nacionalnim pa političnim protivnikom češkim in v obče slovanskim. Vse drugače so postopali Nemci ob izdajanju Badenijevih jezikovnih naredeb. Oni so takoj zasledili dvojjezičnost tudi za nemško naseljenje, in te točke so se držali vsaj na zunaj in so žnjo agitovali v našem in nemško protestantskem cesarstvu.

Med češkimi strankami in listi so najpravišnje odbijali Koerberjeve osnovne poteze v državnopravnem taboru, z dr. Baxo in njegovimi »Radikalnimi listi« na čelu. Ti so povdarjali namerjano »razkrojenje« Češke, in vse drugo jim je ostalo postransko.

Koerberjeve osnovne poteze so s tem, da hočejo odpreti neposredno pot do zaprtega nemškega ozemlja na Češkem, napravile ali hotele napraviti zagozdo med mišljenjem dosedanjih avstrijskih državnikov in — v o j s k o v o d i j. Ti in oni so namreč dokazovali, da razkrojenje Češke bi vstvarilo jedno veliko nevarnost več ob mejah Avstro-Ogrske na severo-zapadu. Vseled tega so delovali vedno na to, da bi ne prišlo do ločenega nemškega ozemlja. Sedaj pa sam državnik pl. dr. Koerber popušča to stališče. Dosledno bi se on ne mogel več upirati niti politični avtonomiji južne Tirolske, da si, kakor znano, proti avtonomiji Trentinskega govori premajhno ozemlje in najbolj premoštevno prebivalstvo tega južnega dela Tirolske.

Sedanji ministerski predsednik se je dal morda motiti gledé na posledice svojega stališča, na katerem stoji od nastopa do danes — s tem, da je že v začetku povdarjal le razdeljenje sodnih okrajev. Kakor da bi ti ne vedli do o k r o ž i j, katera omenja danes že sam, in kakor da bi okrožja ne bila poslednji korak do celotnega razkrojenja v jedni in isti deželi.

No, naj pa so že krmilniki države in najvišji vojvode naše celokupne armade tudi izpremenili svoje nazore o brambi raznih mej cesarstva, pa bi bili vsaj Čehi sami dolžni ostati dosledni v brambi svojega kraljestva. To brambo pa so Čehi zanemarili

in žnjimi tudi vlade in nekoliko že tudi katoliška cerkev!

»Principiis obsta«. Začetkom in ob začetkih se upiraj! Proti temu načelu so se z vladami vred zagrešili Staročehi in Mladočehi. Prva napaka je bila že v tem, da so se Staročehi potezali za svojo češko univerzo, v tem ko so imeli oni pravico in se svojega stališča tudi vzrok braniti staroslavno praško vsučilišče kakor jednotno univerzo, katera bi bila tekom let sama po sebi dobila češki značaj.

Nadaljeje napake so sledile zaporedoma s tem, da so dali Nemcem v kulturnem svetu poseben oddelek; ravno tako v deželnem šolskem svetu, potem na višem deželnem sodišču. Sedaj hočejo imeti Nemci že svoje, od čeških ločene škofoje; in tudi na to stran že omagujejo...

Mladočehi so trpeli, da je minister Gautsch načelno prestvaril Badenijeve jezikovne naredb v takem zmislu, da bi tudi na taki podstavi Nemci dosegli ločeno ozemlje. Dr. pl. Koerber je le dosledniše zasnoval svoje poteze, ki dovajajo naravnost do politične samostalnosti ločenega nemškega ozemlja na Češkem.

Iz teh odločilnih dejstev in najuovejših očitnih, celó vladnih namer moremo opravičeno izvajati posledice, da je ves napor za ohranjenje češkega kraljestva v dejanski celoti že prepozen. »Sero medicina paratur!« — Lek se pripravlja prepozno!

Čehi in vlade so zamudili ob začetku in pozneje braniti celoto kraljestva; ono je de facto že razdeljeno v mnogih važnih vprašanjih, in češki politiki bi se zagrešali proti celoti svojega naroda, ako bi ga slepili s tem, kakor da bi se razkrojevanje češkega kraljestva še ne bilo pričelo. Ne, češki narod mora vedeti tudi v svojih najširših množicah, da krojenje, razdeljevanje slavnega starega češkega kraljestva se je že ne le začelo, temveč tudi znatno izvršilo! A tudi drugi Slovani morajo vedeti, kako je danes vprašanje o celoti ali ne celoti češkega kraljestva. Vladi same pa, ki so privlečevale v razkrojenje, so dolžne premisljati, kakó hočejo s stališča celokupnega cesarstva z drugimi sredstvi in leki zaceliti rane, ki so se vedoma ali nevedoma zasekale češkemu kraljestvu? Čehi, ostali Slovani in vlade se morajo obrabriti ter opustiti nojevo politiko! Pak do časa izvesti praktične posledice dovršenim dejstvom na Češkem. Tu prehajamo naravnost do tiste točke, katero imajo najbolj Slovenci pa Malorusi nepremično pred očmi že čez pol veka.

Fr. Podgornik.

Iz razprave o izjavi dr. a Koerberja.

II.

Govor posl. J. Biankinija v seji zbornice poslancev dne 7. novembra 1902.

(Dalje.)

Irredentovski agentje vsake vrste iz sedaje države, irredentovske in vladne novine razburjajo italijansko stranko v naših deželah in jo ščuvajo proti Hrvatom in Slovincem, katere iz narodnega sovraštva gonijo tudi iz služb iz z dela in jih nadomeščajo z Italijani iz kraljestva (Mej-klici); taki Italijani organizujejo, disponirajo in igrajo gospodarje v naši domovini; z eno besedo: vseled indolence in slepote avstrijske vlade (Klici: In njene neumnosti!) — To je še premalo rečeno — in nje protislovanske politike na jugu monarhije smatrajo se prekomorski irredentovei v Trstu in v Istri že kakor v svoji

lastni hiši in preže na moment, ko jina zreli sad pade v naročje (Poslanec Spinčić: O smrti Frana Josipa, govore oni!) Nekaj tacega govore tudi Madjari.

Irredentovski odbori v Italiji, italijansko novinstvo, da, celó italijanski državniki in dostojanstveniki razglašajo to glasno in jasno (Čujte!), tako, da mora sprevideti vsakdo, ako le ni slep in gluha.

Jaz hočem navesti za to le en dokaz, in sicer enega dogodivših se zadnje čase.

V septembru tega leta je bila v Neapelju velika, ali žalostna slovesnost. Slavili so spomin znanega italijanskega radikalea in irredentovca Imbrianija, umrlega minolega leta. Poslanci, senatorji, državni uradniki mnogostevilni meščani so došli na to slavnost. Slavnostni govor je imel znani italijanski učenjak Bovio. Njegova izvajanja so bila polna nenavadnega navdušenja. Zaključil je z apelom do umrlega Imbrianija ter rekel, kakor da govori z njegovo senco: »Kaj hočeš, Imbriani?« — »Jaz nočem ni nasilnega domicila, ni svinca z lakoto« — je odgovoril Imbriani na usta Bovia — »Jaz stojim ob Kvarneru in pričakujem Italijane!« (Čujte! Čujte! — Zivahni mej-klici.) Ob omenjanju Kvarnera je navstal med številnimi navzočimi neopisen entuzijazem in viharan aplavz je pozdravljal govornika.

Gospoda moja! To so sadovi protislovanske avstrijske politike na jugu monarhije, sadovi tiste politike, ki jeziki Hrvatov in Slovincem — ki vendar tvorijo večino prebivalstva — ne pripoznava nikakega prava v cesarsko kraljevih uradih (Klici: Žal!), katere že desetletja se silo raznaroduje v uradih in šolah in tudi — horresco referens — v cerkvah, in jih ponižuje do suženjstva! To so sadovi krivične in brezmišelné politike, ki 20000 Slovincem mesta tržaškega noče dovoiti niti ene elementarne šole. (Poslanec Choe: Kakor na Dunaju!) Da, da! Istotako kakor na Dunaju. To so sadovi blazne politike, ki je nazadnje škofiji tržaški usilila škofa, ki z ogromno večino prebivalstva ne more občeovati, ker ne umeje ni besedice hrvatski ali slovenski. (Poslanec dr. Verzequassi: On govori vse jezike, hrvatski, slovenski, kar hočete.) To ni res, on govori italijanski in nemški. (Poslanec Lenassi: In srbski, ali ne hrvatski.) Prosim gospod tovariši, hrvatski in srbski jezik je eden in isti jezik.

In te strašne posledice avstrijskemu vladnemu zistemu ob Adriji opazujemo mi, gospoda moja, v še večji meri več nego leto sem, odkar je njegova ekscelence gospod ministerski predsednik izgovoril besedo: »Mi hočemo pravičnost za vse narode. V tem vidimo svoje politično čast, katero hočemo ohraniti neomadeževano«. Sedaj, kakor v zasmeh, naznanil nam je dne 16. oktobra t. l. slovesno, da se pripravlja na uravnave jezikovnega vprašanja, o čemer pa misli samo na Češko in Moravsko — ali resničneje rečeno, le na Nemce na Češkem in Moravskem — (Živahno pritrdjevanje), pozablja pa na južne dežele, kjer vsak dan obstaja periculum in mora, kjer se od ure do ure pojavljajo krivičnosti avstrijske vlade, in kjer se italijanska propaganda z elementarno silo vedno dalje širi, uničujoče hrvatski in slovenski element v Trstu in Istri, hrvatski in slovenski element, kateremu sta se vendar obljubila varstvo in sreča v monarhiji (Klici: Tako je; Obljubljeno je bilo!) — Ali le obljubljeno!

Visoka zbornica! Kar se specijalno Dalmacije dostaje, se ista čuti do sedaj precej varno nasproti irredentističnim rovarjenjem, čeprav je tudi tam italijanski uradni jezik avstrijskih oblasti dozorel velikih nepravil,

škoda in krivičnosti za narodno življenje Hrvatov.

In vendar, če kje, je rešenje jezikovnega vprašanja najjednostavneje in najlaglje, ker je Dalmacija jedina pokrajina v Cislajtaniji, v kateri živi en sam narod in sicer hrvatski. (Tako je!)

Po zadnji uradni statistiki je v Dalmaciji 565.329 prebivalcev, ki govore le hrvatski, in le 15420, ki govore italijanski (Čujte! — Poslanec dr. Klaić: Le govorijo italijanski, pa niso Italijani!) Gotovo! (Pride še.)

Politični pregled.

V Trstu, 15. novembra 1902.

Državni zbor. — Zbornica poslancev. — (Nadaljevanje včerajšnjega brzojavnega poročila.)

Po govoru posl. dr. Gessmanna utemeljeval je socialist Pernerstorfer svoj nujni predlog, tičeči se ožje volitve v okraju Favoriten in je posebno psoval dunajskega župana, dr. Luegerja.

Ministerski predsednik je branil vlado, katera da je ukrenila vse potrebno za vzdržanje miru na ožjih volitvah v okraju Favoriten. Ko sta govorila še poslanca dr. Vogler in Axmann, se je seja zaključila. Med došlimi spisi včerajšnje seje je tudi zakonski načrt glede dotacije za vzdrževanje dvora in dva češka nujna predloga. Prihodnja seja bo v torek.

O položaju. In slušali so dr. a Herolda: sedaj iščejo, od desne do leve in od leve do desne, čina, rešilnega čina. Tako poročajo češki listi, tako potrjuje tudi nemška glasila. Zlasti pridni posredovalci med levo in Čehi da so nemški konservativci in konservativni veleposestniki. Pri Čehih seveda še posebno trudi minister Rezek. Čina, rešilnega čina iščejo seosebno in v prvi vrsti za vojno predlogo. Pogajanjem med desno in levo je prvi neposredni namen ta, da bi se sporazumeli glede eventualnih sprememb na vojni predlogi, katere spremembe bi potem predložili vojni upravi.

»Narodni listy« in »Neue Fr. Presse« poročajo, da se izlazi Poljaki ogrevajo za idejo koalicije, za ministerstvo, ki bi bilo sestavljeno iz odličnjakov gotovih večih skupin. Čehom da hočejo ponuditi 2 portfelja. Zlobni jeziki pa govore, da bi tudi marsikateri nemški levčar, ki se sedaj vede silno opozicijsko in nepristopno, vendar le sel na limanico kakega — ministerskega sedeža. — Propagatorje ta ideja da vodi tudi misel, da bi se takó vprašanje uravnave jezikovnih razmer preneslo v ministerstvo samo.

Torej koalicija strank naj bi bila tisti rešilni čin! Beseda koalicija ne zveni posebno simpatično in ne vzbuja prijetnih spominov. Tudi za časa Windischgratzta smo imeli koalicijo, nekako tronožno večino v parlamentu, sestoječo iz nemških liberalcev, konservativcev in Poljakov. Ali stvar se je držala le malo časa in je vzela žalosten, nečasten konec. Tudi z eventualno sedanjo koalicijo ne pojde bolje. Ista pripomora temu ali onemu do ministerskega sedeža in pomore morda tudi, da se zbornica dokoplje do dnevnega reda, ali do rešenja krize ne privede. Čim se pojavi kako vprašanje, ki se tiče velikih načelnih diferenc, ki razdvajajo stranke, ki naj bi se koalirale, razpade tudi koalicija v svoje sestavne dele.

Koalicija bi bila torej le pomoček iz momentanne zadrege. Ali ravno zato, ker je zadrega velika ni neverjetno, da posežejo po tem pripomočku. »Narodni listy« pravijo, da se odločitev bliža, da se nam je pripra-

praviti, ali da pojde ministerstvo ali da pojde parlament!

»Politik« pa kliče Koerberja, naj se požuri in izkoristi čas, ki mu še preostaja, da sporoči kroni, da se mu je načrt za rešenje vojne predloge posrečil.

Še konkretnije poročilo ima »Slov. narod« ki hoče vedeti, da je dr. Koerber v svoji predvčerajšnji avdienci dobil le 10-dneven rok za parlamentarno rešitev vojne predloge. Potem da pade: ali ministerstvo ali parlament!

Iz ograde zbornice. Ministerski predsednik je predložil zakonski načrt glede 20% povišanja civilne liste za dobo 10 let. Povdarjal je o tej priliki, da so potrebščine dvora narasle za 38%. Ta načrt je bil izročen proračunskemu odseku. Na to se je zapričela razprava oziroma na volilne zlorabe v žongradskem volilnem okraju, kjer je bil izvoljen liberalni kandidat Baros. Tozadevni odsek je predlagal, naj se volilna pravica v tem okraju za jedno leto suspendira. Zbornica pa je ta predlog odklonila in vsprejela minoritetni predlog, naj se volilna pravica v tem okraju suspendira za vso zakonodajno dobo.

Ministerski krizi na Španjskem in v Bolgariji. Iz Madrida poročajo, da je Sagasta baje že sestavil novo ministerstvo, ki da je tako-le sestavljeno: Sagasta predsedništvo; vojvoda d'Almodovar, vnanje stvari; Pnigeerver, pravosodstvo; Egullior, finance; Moret, notranje stvari; Weyler, vojsko; vojvoda Veragna, mornarico; Romanones, nauk; Amos Salvador javna dela.

Iz Sredca pa poročajo, da je bolgarski ministerski predsednik pozval sobranje, naj se odgodi, ker je podal ostavko.

Tržaske vesti.

† **Fran Černe.** Nekoliko pred zaključkom lista nam je došlo sporočilo, da je danes predpoludne preminol veleč. gosp. Fran Černe, kanonik trž. kapitlja v visoki starosti 80 let. Pokojnik je bil značajan rodoljub in se je do zadnjega mladeniškim ognjem zanimal za dogodke na Slovenskem. Ob sedanjih znanih okoliščinah pomenja njegova smrt veliko zgubo za slovenski del škofije. Večna luč naj mu sveti! Počivaj v miru!

Imenovanje v mestni zdravstveni službi. Doktorja Just Pertot in Atilij Cofler sta imenovana sekundarjema v mestni bolnišnici.

Taki denuncijanti in špijoni smo mi! Tukajšnji irredentarski listi in — krogi imajo sedaj mnogo, premnogo posla! Biankini jim je običal v želodu! Dan na dan čujemo in čitamo najrazličnejših psovka — »vohune«, na »denuncijante«, »špijone« itd.!

To zvijanje bi moralo prepričati slehernega o popolni — nedolžnosti naših irredentarjev! Meji tem, ko je preslavni Bartolič (osar tutto) skušal na Dunaju utajiti obstanek irredentizma ter dokazati svetu, da so naši signori najudanejši steber Avstrije ob Adriji, se pa tukajšnji irredentarski »polipi« trudijo za dokaz, da je g. Biankini — denuncijant! Ne mislite pa, da vam morda navajajo kaka dejstva, ali okoliščine, ki bi pričale, da vse to ni res, kar je Biankini povedal o njih! Ne, tako daleč zopet ne sega njihova »udanost«. Toliko se ne sme zahtevati od njih, da bi tudi dokazovali črno na belem, da niso irredentisti, kajti to bi mogli čitati tudi bratci onkraj luže... in trpeti bi moglo naših sigarorov... dobro ime! Sapienti pauca.

Torej oni se omejujejo na to, da nas na kratko in pavšalno imenujejo »vohune«, »denuncijante«! To je zelo komorno in ne zahteva mnogo ne bistroumnosti, ne temeljitosti in tudi ne — poštenja. V takov način borbe ne treba drugega, nego da se pozna tisti modri nauk: Reei mu Ti, da ti ne poreče on! Oni, ki so v resnici pravi mojstri v pravem denuncijantstvu, osobito, ko gre za to, da nas Slovane prikazujejo kakor nevarne rusofile; oni, ki so tisočkrat vedoma lagali o naših političnih aspiracijah — oni isti predbacivajo sedaj našemu Biankiniju — denuncijantstvo!

Kako denuncijantstvo je to? Jaz imam, recimo, svojo hišo, svoje premoženje, sploh imam svoj dom.

Nekega dne pa opazam, da mi moj sosed krade kos za kosom od te moje lastnine; zato sem prisiljen nastopiti proti njemu, zahtevam povrnitev tega, kar mi je bilo vzeto. Isti sosed pa je vrhu vsega še tako drzen in nevaren, da mi kar v obraz

odgovarja: »To ni nikako tvoje premoženje, to je moja last, kar je spoznati po — latinskem kamenju in po drugih znakih iz prastare zgodovine! Dokazano je torej, da je to moja lastnina!« Ako jaz v tem slučaju nastopam pot javne tožbe, da ohranim svojo last, svoje zakonito pravo, postajam »špijon«, ker po mnenju svojega »dragega« sosedu-uzmoviča bi moral jaz le molčati in biti celó hvaležen onemu, ki mu hoče ukrasti ono, kar je moje, ono, kar sem podedoval po svojih dedih in pradedih!

Tako nekako je tisto denuncijantstvo, katero naši italianissimi očitajo Biankiniju in nam vsem!

Mi naj bi molčali in mirno gledali, ko nam naš nasprotnik javno napoveduje, da nam hoče ukrasti naše zemlje, naš dom, našo narodnost in naš jezik! Mi naj bi ne reagirali, marveč naj bi celó občudovali onega, ki nam streže po — življenju!

To naj bi izvolili prečitati tudi naši socialisti, ki tudi radi očitajo narodnjekom, da so »denuncijanti« in »policeji«, ako opozarjajo na fakično irredentistiško propagando. Oni, ki tako očitajo, naj izvole pomisliti, da mi ne opozarjamo tako v namen, da bi komu osebno škodovali, ali da bi delali usluge kakim policiji, kakemu državnemu pravdniku, kakim vladim in da bi sebe kazali v luči bizantinstva — ampak mi opozarjamo na notorične dogodke, ker gre za našo kožo, ker rečena propaganda pomenja nevarnost za našo ekzistenco. Mi se le branimo! To pravico pa ima vsakdo in to — dolžnost. Ako bi mi govorili neresnične stvari in pa še stvari, ki se ne dotikajo nikakega našega interesa, potem naj bi se nam očitali denuncijantstvo! Ob notoričnih okoliščinah, ob katerih se borimo proti irredentizmu, je to silo bran, narekovan od vsakemu bitju lastnega nagona po samoohrani.

Irredentarska signoria naj si zapomni torej, da ne dožive več tistega časa, da bi Slovani mirno in molče gledali njihovo delo v našo pogubo!

Državo bodo že branili drugi... Saj moramo soditi po postopanju vladnih mož oziroma na naše Primorje, da nas niti poštevali za varovanje državnih interesov v teh zemljah; sebe pa, svoja dobra, svoja prava, svojo narodnost, svoj jezik in sploh vse, kar je naša last — to smo dolžni braniti.

V obrambi vsega tega bomo izbirali primerna sredstva in orožja, samo da preprečimo peklenške nakane, naperjene proti nam in naši lasti!

Taki »denuncijanti« smo in taki »denuncijanti« tudi ostanemo! Raje »špijoni« nego — uzmoviči tuje narodne lasti. Naroden delavec.

Iz pred naših sodišč. 18-letni kmet Ivan Brešan se je dal dne 6. septembra, ko je po železnici došel v naše mesto, izvabiti po nekem nepoznanem tiču v neko krčmo. Ko je hotel plačati, zapazil je Brešan, da mu je neznan prijatelj ukradel iz žepa 25 kron. Med tem pa je bil dotičnik že izginil iz krčme. Stvar se je naznanila policiji, katera je kakor dozdavnega storilec aretirala 23 letnega Romana Seubla, ki je priznal, da je odnesel nekemu nepoznanemu 25 kron, a teh da mu ni ukradel, marveč pridobil z neko hazardno igro. Radi tega prišel je Seubla svoječasno pred sodišče. Na razpravi pa se je pokazalo, da ni bil Seubla tisti, ki je Brešanu ukradel 25 kron, marveč da je imel Seubla opraviti z nekim drugim. Vseled tega se je razprava odgodila in se je nadaljevala preiskava, a brez uspeha.

Predvčerajšnjim se je zopet razpravljalo o tem slučaju pred tukajšnjim deželnim sodiščem, a sodni dvor je Seublo oprostil obtožbe tatvine.

Josip Germac iz Sv. Socerba je bil radi težkega telesnega poškodovanja, izvršenega dne 24. avg. v Božičevi krčmi v Sv. Socerbu na Josipu Bolčiču, obsojen na 6-mesečno težko ječo.

Hotel je v Albanijo! Predsinoči je inšpektor policijskih agentov Sehubert doznal, da je v naše mesto dospel 16 letni Ludovik Preiss iz Lvova, kateri je radi spora se svojimi stariši pobegnil iz domače hiše. Prišel ga je takoj iskati in ga našel v ulici Beecherie. Pri njem so našli tudi nož. Preiss je pripovedoval, da je vzel seboj nož radi tega, ker je nameraval iti v Albanijo in ker je tam nevarno. Odvedli so ga v ulico Tigor — Ludovika namreč, pa brez noža.

Požari. Na openski »novi« cesti užgal se je včeraj voz sena. Lastnik voza je pobegnil. Ko so gasilci z enim vozom došli na

lice mesta, bilo je seno že vse v plamenu. Poleg sena je zgorel tudi voz, le konja so rešili. Škoda znaša kakih 300 kron.

Včeraj zjutraj je nadalje gorelo v hiši št. 27. ulice Carintia, kateri požar pa je povzročil le neznatno škodo, ker so ga gasilci pravočasno pogasili. Popoludne pa je gorelo v neki zalogi vina v ulici »Pozzo bianco«. — Tudi ta požar je bil hitro pogasjen.

Slednjič se je danes predpoludne vnel neki dimnik v poslopju finančne direkcije.

Dražbe premičnin. V poned., dne 17. nov. ob 10. uri predpoludne se bodo vsled »sredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča« za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Greta št. 91, hišna oprava; ulica Conti št. 8, hišna oprava; trg Legua 10 in ulica Nuova, oprema v zalogi, nafalina in sreče; ulica Media 30, konje in voza.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 9° 1 ob 2. uri popoldne 15.— C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 766 0 — Danes plim ob 8.1 predp. in ob 8.30 pop.; oseka ob 2.12 predpoludne in ob 2.6 popoldne.

Društvene vesti.

Dramatično društvo. Naše dramatično društvo bo predstavljalo v nedeljo, dne 23. t. m. zvečer v gledališču »Armonia« novo izvirno narodno igro »Divji lovec«. Kakor povzroča vsaka obširnejša vedejanska igra, posebno taka, v katerej nastopa dosti osebja, mnogo težav ne samo v posamičnih ulogah, temveč in posebno v izvajanju celokupnosti, pa vsak zob te mašinerije prijemlje natančno v drug zob, tako bo tudi v igri »Divji lovec«, kolikor nam je ista znana premagati mnogo težko. No, ni je nagrade brez dela! Tako upamo tudi, da se naši diletantje ne dajo ustrašiti po nobenih ovirah. Ako pokažejo dobro voljo, ljubezen in požrtvovalnost do dobre stvari, kakor jo vsikdar doslej, nastopijo gotovo zopet častno in uspešno, in mi smo prepričani, da naše občinstvo, katero je dosedaj vsikdar pazno zasledovalo vsaki dramatični pojav v Trstu, tudi to pot z množestvilnim obiskom in s svojim zanimanjem poplača trud in delo naših diletantov.

Opozarjamo torej za sedaj naše občinstvo na predstvo, ki bo prihajajo nedeljo v gledališču »Armonia«.

Slovansko pevsko društvo v Trstu vabi častite svoje ude na redni letni občini zbor, ki bo jutri v nedeljo dne 16. t. m. v prostorih »Delalskega podpornega društva« (ulica Molin piccolo št. 1, I. nadstr.) z običajnim dnevnim redom. Začetek ob 2. in pol uri popoldne.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija na Greti se je nabralo na izrednem občnem zboru v Barkovljah 20 K 1 st. — Gosp. I. Čibej iz Mölterbrugga na Štajarskem je poslal 10 K s srčno željo, da bi se tudi rojaki, živeči v tujini, spominjali z darovi za ohranitev narodnosti prepotrebne družbe.

Kakor novi člani so pristopili: Gorjup Ivan, Živic Ivan, Ferluga Lovrenc, Čokelj Andrej, Žaiderski Anton, Sosič Tomaž, N. Weiss, Srme Fran, Ferluga Josip. Požar Anton, Bavdaž Hrabroslav, Lenarčič Fran. Nadaljne nove ude kakor tudi darove vsprejema blagajnik Ivan Gorjup, ulica sv. Mohorja št. 1 v Rojanu.

Veliki ples trgovskih pomočnikov. Jutri v nedeljo ob 3. uri popoldne bo v prostorih »Slovanske čitalnice« posvetovanje trgovskih pomočnikov radi velikega plesa, katerega namerujejo prirediti v gledališču. Gg. trgovski pomočniki so naprošeni, da se tega posvetovanja gotovo udeležijo.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Zborovanje socialistov v Spljetu.** (Zvršetek). G. Stražišč je nadaljeval: Vi socialisti iz tujine prihajate semkaj, da nam ubijate idejale, ali mi vam sporočamo, da ljubimo in obožavamo grudo rodne zemlje in da se hočemo sedaj združiti ter boriti, da ujediniimo vse dele, da nad domovino zaplapolna naša zastava; potem pa hočemo govoriti o socializmu, ako bo isti postavljen na moralno, na krščansko podlaglo.

Ne sme vas iznenaditi, ako vam pravim, da tudi vi delate za italijansko stvar in ne vem, kako morete nastopati tu kakor socialisti. — Vi ste v službi italijanske misli! (Tu je nastal silen hrup. Eni so odobraval, drugi protestirali burno.) Iz Trsta je

prišla inicijativa za to zborovanje. Vi ste pomagali italijanski signoriji, ko jo je strigel Sole. Jaz obožujem Camberja, tudi jaz sem ga napadal, in to tedaj, ko ste ga vi oboževali; ali v to vprašanje, ko Camberšiba gospodstvo italijanske klike v Trstu, bi se vi socialisti ne smeli mešati. Ali ne! — Signori so vas pozvali na pomoč! (Tu so tržaški socialisti zopet burno protestirali.) In vi, ki ste liberalni, ste zahtevali od ministra, naj zatre »Sole«, naj uniči konstitucijo italijanskim signorom na ljubo... Vi ste laudsturnim signorije v borbi irredente proti Slovincem. (In zopet je navstal vihar protestov od strani tržaških socialistov. Jeden socialistov je zaklical govorniku: To je preveč. Vi obtožujete...!) Da, jaz vas tožim pred socializmom. Senator Villari vas je naslikal, da ste v službi »Lege«. To je bilo v »Piccolo«, a vi ste molčali na to. (Zopet je navstal grozen vihar proti govorniku od strani navzočih Italijanov in socialistov od strani Hrvatov so dvigali klobuke in roke v znak odobravanja.)

Ne mislite, da me ostrašite. Kjer gre za vero in domovino, dajem glavo. Vi se spominjate Jezusa Krista, ko vam služi za agitacije, sicer pa rušite vero in propovedujete ateizem. Če ga citirate, zakaj mu ne sledite?! In to v ljubezni, v usmiljenju, v vsem, pak tudi v onih solzah, ko je plakal nad svojo domovino?! Zakaj ne stopate pred ljudstvo z iskrenostjo na dlani?! (Tu je zavrvelo in je vrisč trajal dolgo časa.) Mej raznim vsklikanjem je zaklical Stražišč. Zakaj pa v Zadru ne motite? Ker so tam vaši »della Lega«. Razburjene kontroverze so nadaljevale. Italijani so klicali govorniku, naj zaključi. Stražišč: Ko dovršim, pak zaključim. Ostati hočem tu, da bom čul tudi vaše replike, pa da vam bom zopet odgovarjal, nič ne dene, tudi če mora trajati do zore! Tu je zaklical predsednik:

Razpnuščam zborovanje! V tem hipu je zaklical neki Italijan na odru: Ma dove sono i nostri, socialisti? Stražišč: Takoj jih boste čuli! In zamahnil je s klobukom: Živela Hrvatska! In masa je začela pevati »Lepa naša domovina«.

»Jedinstvo« zaključuje: »Tako se je zvršilo to zborovanje, naperjeno proti hrvatsvu, z apoteozo hrvatski misli.«

× **Gospodarska zadruga za sodni okraj Podgrad.** Iz Podgrada, 13. novembra 1902: Novi odbor »Gospodarske zadruge za sodni okraj Podgrade«, ki je bil na zadnjem rednem občnem zboru dne 17. septembra 1902 izvoljen za daljno triletno dobo od 1. januarja 1903 do 31. decembra 1905, konstituiral se je v današnji odborovi seji z enoglasnim sklepom tako-le: Predsednik gospod Fran Ryšlavy, župnik in posestnik na Munah; podpredsednik gospod Josip Prebilič, posestnik in trgovec na Pasjaku; tajnik gospod Rajko Logar, ekspozit in posestnik na Pregariju, in blagajnik gospod Slavoj Jenko, župan in posestnik v Podgradu.

Dosedanji predsednik gospod dekan Anton Rogač iz Hrušice se je, kakor je bilo javljeno svoječasno, tej časti odpovedal. Na predlog odbornika g. Logarja izrekel je odbor bivšemu predsedniku zahvalo za vso njegovo požrtvovalnost in trud.

Novemu predsedniku g. Ryšlavy-u kličemo navdušeno: Živio!

Vesti iz Kranjske.

* **Tudi zabava.** Predsinočnim se je nekaj pijančkov v Ljubljani zabavalo s tem, da so metali klobuke v — Ljubljano. Tej pretepi in duhoviti zabavi je napravil konec redar. To so prozajični ti redarji! Nobenega zmisla nimajo za to, kar je lepo.

* **Cvetje v pozni jeseni.** Na Črnučeh na Dobravčevem vrtu cveto tri jablane.

* **Nezgodna na pašniku.** Predvčerajšnjim popoldne je v Zadvoru, občina Dobrunje ponesrečila 3 in pol leta stara deklica Ivana Habičeva. Na pašniku, kjer so otroci napravili ogenj, je prišla preblizo ognja, da se jej je unela obleka. Deklica je zadobila hude opekline. — Prepeljali so jo v mestno bolnišnico.

* **40 letnico učiteljskega službovanja** je praznoval dne 9. novembra gospod nadučitelj in vodja Vinko Levstik na Vrhniki. Slavljenec slušbuje že 27 let na Vrhniki. — Omenjena dne se je zbralo 57 oseb v gostilni Mantova, da proslavijo slavljenca. Prvi mu je napil g. župan Jelovšek. Gospod Stojec je v kratkih potezah načrtal životopis slavljenca. Sledilo je še več družih govorov. Vsa zabava je pričela, koliko spoštovanja

živja slavljene. In po pravici, kajti kdor je celih 40 let izvrševal veletražni poklic vzgojatelja naroda, ta je že zaslužil ljubezen in spoštovanje.

»Divji lovec« v Št. Petru. Dramatični klub za Št. Peter in okolico priredi jutri v nedeljo gledališko predstavo v prostorih g. Fr. Gržine. Začetek ob 8 uri. — Uprizori se F. S. Finžgarjev »Divji lovec«, narodna igra s petjem v štirih dejanjih. — Po predstavi bo ples. — Med posamičnimi dejanji šaljiv srečolov. — Pri igri in plesu svira oddelek al. orkestra c. kr. pešp. grof Jelačića iz Reke. — Vstopnina: I. sedež kron 1.20, II. sedež 80 stot., stojšče 40 st. K plesu za gospode 1 krono.

Čisti dohodek je namenjen v pokritje stroškov za nov oder. — Vstop dovoljen je le vabljenim.

Vesti iz Štajerske.

— Huda nesreča na državni cesti. Na državni cesti Celje-Vojnik se je dogodila te dni huda nesreča. Neki voznik, ki je imel tri deklice na vozu, je hotel prehiteti neki drugi voz. Nesreča pa je hotela, da je zavozil na kup gramoza: voz se je prebrnil ter pokril deklice. — Eno deklico je zmečkal in je ostala mrtva, drugi dve so rešili. Državna cesta Celje-Vojnik je sploh v takem stanju, da ne odgovarja za veliki promet, ki se vrši po tej cesti.

— Cerkev okradli. V Loku pri Zidanem mostu so 2. novembra, ko je bila procesija na pokopališče, vlomili tatovi v dve cerkveni pušici in pobrali ves denar. Tatovom so že na sledi.

— Nov nemški naskok na slovensko šolo v Ljutomeru. Nemei so si proti tej šoli izmislili novo sredstvo. Iz Frane Jožefove šole v Ljutomeru naj se izšolajo občine Slamnjak, Presika in Pristova, in naj si zidejo svojo šolo na Podgradji. In zdaj vsi veljaki nemškutarstva v Ljutomeru, z okrajnim glavarnjem na čelu, nagovarjajo može imenovanih občin za izšolanje! Obljubuje jim celo, da jim zastoj postavijo šolsko poslopje in da jim dajo vse mogoče denarne prispevke. Kaj čuda torej, da je že skoro večina mož pridobljena? — In kaj bo sledilo iz tega? Frane Jožefova šola bo uničena in nemškutarška šola edina šola v Ljutomeru. Ali voditelji štajerskih Slovencev ukretno kaj proti tej novi nakani sovražnikov Slovenstva na Štajerskem?!

Razne vesti.

— Mlada ljubezen. V Ljovu se je 15-letni brivski pomočnik Josip Malički zaljubil v 14-letno hčerko nekega trgovca. Predvčerajšnjim pa je mladi zaljubljeni brivček v gledaliških ulicah streljal na deklico, ker mu ni — odzdravila, ker je videl torej, da njegova mlada ljubezen ostaja brez odziva. Zraje sicer ni zadelo cilja, ali mladega zaljubljenca so vendar le zaprli.

— Nasilen castnik. V Kraljevem Gradcu je v garniziji tudi nadporočnik Arpad pl. Szell, ki je baje sorodnik ogrskega ministerkega predcednika. Ko je nekega dne srečal nekaj učencev tamošnje realke, ga je eden teh poslednjih malo zadela se svojo risarijo. To pa je pl. Arpada tako razkačilo, da je dotičnega dijaka vrgel ob tla ter ga teptal z nogami, druga dva dijaka pa je pretepel. Ta dogodek je že prijavljen zapovedništvu polka in deželnemu šolskemu svetu, češki poslanci pa da hočejo to stvar spraviti pred parlament.

— Trgovina z dekleti na debelo. Ogrski listi javljajo, da je neki trgovec s človeškimi dušami kar 40 deklet hkratu ekspediral z železnice iz somogyškega komitata na Dunaj. Dekletom se je govorilo, da dobe dobre službe v Hamburgh. Čudno je, da tako velikega transporta zapeljan h deklet ni nikdo zaustavil.

— Nova ženska imena so uveli v haremu sultana v Sulu, kakor poroča neki angleški častnik, ki se sedaj mudi na Filipinih. Med drugimi čuješ ta-le ženska imena:

»Vojni lilij«, »Med življenja«, »Plesajoči solnčni žarek«, »Jutranja zarja«, »Oaza v puščavi«, »Mesec na vodovju«, »Petje slavca«, »Sepetanje vzhodnega vetra«.

Poezije dovolj je v teh imenih.

— Radi pušenja cigaret. Iz Londona javljajo, da je neki inženier v Indiani uložil tožbo za ločenje od svoje žene, ker ista preveč — cigarete puši!

— Vseslovanska razstava v Petrogradu. Kakor javlja uradni »Varšavski dnevniki« vseslovanska razstava v Petrogradu: ne bo

imela industrijalnega oddelka, ker nedostaja prostora. Razstava bo imela izključno kulturno-etnografski značaj. V Varšavi se je sestavil poseben poljski komite za udeležbo na vseslovanski razstavi.

— Strajkujoči peki — gospodarji. Pekovski mojstri v Budimpešti so sklenili na svojem zadnjem običnem zboru, da odslej ne bodo ob nedeljah več pekli kruha, dokler ostanejo v veljavi določila obrtnega zakona o nedeljskem počitku. Oni zahtevajo, naj bi njihovi delavci enkrat med tednom imeli svoj bodec dan.

— Kam gre zlato? S tem kočljivim vprašanjem se peča marsikdo, a še vendar ni isto rešeno. Gotovo je le toliko, da zobozdravniki v Ameriki porabljajo na leto 800 kg. zlata za zalivanje votlih zobov. To zlato je vredno približno 2 $\frac{1}{2}$ milijona frankov. Ker se v zobe ulito blago ob smrti dotičnih oseb seveda pokopuje z mrtičem vred, pokopje se vsako leto tolika množina zlata, da bi se v treh stoletjih — ako bodo zobozdravniki tako nadaljevali — pokopal ves denar, katerega ima sedaj Amerika v prometu, in ta znaša 750 milijonov frankov.

— Dobro domače zdravilo. Mej vsemi domačimi zdravili, ki se navadno rabijo za utešenje bolečin in ozdravljanje ozebkov, zavzema prvo mesto v laboratoriju Rietterjeve lekarne v Pragi izdelani L i e m e n t. Caps. comp. sè sidrom. Cena je nizka: 80 st., K 1.40 in 2.— steklenica, ki je ovita v krasni škatljici ter se spozna že po znanem sidru.

Brzojavna poročila.

Kriza v Bolgariji.

SREDEC 15. (B.) Rešitev krize in sestava ministerstva se utegne izvršiti tako, da se rekonstruira ministerstvo Danev, izključivši Konstantinova, Radeva in eventuelno Teodorova.

— Potovanje Chamberlaina v južno Afriko. KAPSTADT 15. (B.) V zakonodavnem zboru je izjavil minister-predsednik glede Chamberlainovega potovanja, da se delajo priprave za potovanje po znamenitejših mestih ter angleških in holandskih okrajih, da se Chamberlain seznanji z različnimi narodnostni kolonije.

— V svarilo izseljencem v južno Afriko. KAPSTADT 15. (B.) 700 priseljencev dospevih semkaj minole sobote je moralo ostati tukaj, ker jim lokalna oblast ni hotela dati dovoljenja za Transvaal. Odposlanstvo priseljencev se je danes podalo k guvernerju s prošnjo za intervencijo v tej stvari. Guverner je telegrafiral lordu Millnerju, da bi izposloval priseljencem za potovanje v Transvaal.

— II. izkaz darovalcev »Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju« v dobi od meseca aprila do meseca oktobra 1902:

Slavno hranilno in posojilno društvo v Ptuju 680 K (v prvem izkazu 880 K skupaj 1560 kron). Gospod Viljem Pfeifer, državni poslanec, izročil je društvu 120 kron, katere so darovali gg. državni poslanci: Dr. Andrej Ferjančič, dr. Anton Gregorčič, Vilj. Pfeifer, Josip Pogačnik, Ivan Plantan, Fran Povše, Fran Robič, dr. Ivan Šusteršič, Ivan Vencelj, Josip Žičkur, dr. Žitnik — po 10 kron — in gospa Pahernik v Vuhredu na Štajerskem 10 K. — Gospod dr. Frančišek Rosina, odvetnik v Mariboru, nabral je za društvo 120 kron, katere so darovali: p. n. gg. dr. Jernej Glančnik, odvetnik v Mariboru, 20 K, po 10 K so darovali veleč. gg.: dr. Anton Medved, c. kr. profesor, dr. Kovarčič, prof. bogoslovja, dr. Ivan Glaser, odvetnik in dr. Franč. Rosina, odvetnik; dalje so darovali vč. gg. Rade Mrzidovšek, voj. duhovnik, 6 K, Anton Kolarič, kaplan 5 K, J. Vrežnik, katehet, 5 K, Anton Korošec, urednik, 5 K, Alojzij Čížek 5 K; dr. Silvo Hrašovec, c. kr. sodni pristav, 4 K; po 2 K so darovali vč. gg.: Josip Čede, kapelan, Vekoslav Bahovič, c. kr. oficijal, Jusek Lichtenwallner, učitelj, dr. Fran Vovšek, c. k. deželni sodni svetnik, J. Košan, c. kr. profesor, Anton Kukovič, nadučitelj na Polensaku, Franjo Pavlič, c. kr. poštni blagajnik, dr. J. Bezjak, c. kr. profesor, Henrik Schreiner, c. kr. ravnatelj učiteljskega velenč. J. Štrkl, korni vikar; po 1 K so darovali: gg. Peče, c. kr. poštni oficijal, Radovanič, farmacevt, Kokl, učitelj v Studencih, Vendolin, trgovec ravno tam, Josip Čeh, nadučitelj pri Sv. Jerneju, dr. Vladimir Srnee, c. kr. sodni praktikant, Vekoslav Štrmšek, nadučitelj v Medvedovem selu, neimenovani. (Zvršetek pride.)

Razpis

stavbinskih del.

„Črška posojilnica in hranilnica“

naznanja, da odda pri svoji stavbi Piazza Caserma št. 2 sledeča dela: napeljavo vode in plina, klesarska dela, nadalje nabavo travert, železnih vezij in železja sploh. Ponudniki naj se oglasijo tekom 14 dni pisмено v pisarni ulica S. Francesco št. 2, kjer se dajajo pojasnila v stavbinskih zedevah od 11—12 dopoldne.

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadrage v Gorici (Solkan) vpisane zadrage z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, moderni sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

„Gospodarsko društvo v Škedenju“

registrirana zadruga

z neomejeno zavezo

(ustanovljena leta 1888.)

vsprejema

hranilne uloge po 4 $\frac{1}{2}$ %.

4 pare čevljev za K 5.—

se prodajajo edino le radi nakupa veljanske množine po tako navedeno nizki ceni. En par moških, 1 par ženskih rumenih čevljev za vezati z močno pritrjenimi podplatmi najnovjšega kroja, nadalje 1 par moških, 1 par ženskih modrih čevljev, gorkih in elegantnih z najnovjšim paselom. Vsi ti 4 pari eleg. čevljev stanejo le K 5.— Pri naročbi zadostuje dolgost. Razpošilja proti povzetju.

Zaloga obuhala in razpošiljanje

H. BRENNER, KRAKOV 202.

Zamena je dovoljena.

Gostilna

„Alla buona sorella“.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem na novo odprl gostilno „Alla buona sorella“ v ulici Solitario 12., kjer tam vino belo vipavsko in črno istersko prve vrste po najnižjih cenah.

Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili.

Priporočam se svojim rojakom za obilen obisk udani

Lorenc Valentinčič.

Pekarna in slasčičarna

Antona Peternel

v ulici Solitario št. 25.

Podpisani priporočam svojo pekarno in slasčičarno, v kateri se dobiva trikrat na dan svež kruh in slasčice vsake vrste. Pro daja tudi: vsakovrstne moke iz cgrskih mlinov po najnižjih cenah, in pristni najfiniji rofošk v steklenicah.

Sprejema se tudi domač kruh v pečivo.

Udani

A. Peternel.

Alojzij Galperti

nasl. Fr. Hitty

TRST.-ul. Barriera vecchia 13-TRST.

Zaloga snovij za moške

iz tu in inozemskih tovarn.

Perilo — Platnina — Ple-

tenine — Pleteno spodnje

zimsko perilo.

Izbor drobnarij.

Sprejema naročbe za obleke po meri.

Tomaževa žlindra

je na prodaj pri tvrdki

HUBER & C.o

v Trstu, Via Madonnina

(blizu bivšega parnega mlina)

kakor tudi v Boljuncu v „Vili Huber“.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr.

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega že tudi ni član društva in se obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ %, ne da bi se odbijal rentn. davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vključbe po 5 $\frac{1}{2}$ %.

Uradije vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563

Poslovanje račun št. 837.315.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TRST

TOVARNA:

Via Tosa,

vogal

Via Limitana

ZALOGA:

Piazza Rosario št. 2

(šolsko poslopje)

in Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapetarij, vzorci in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI ČENIKI ZASTONJ IN FRANKO

Predmeti postavio se na par obrod

ali železnico franko.

JAKOB KLEMENC zaloga manufakturnega blaga

v Trstu, ulica sv. Antona št. 1.
priporoča čistim svojim odjemalcem svojo
prodajalnico, preskrbljeno za jesen in zimo z
vsemi manufakturnimi predmeti, združeno
s krojačnico za gospode.

Sokolska obleka
kompl.
Havelok nepremojljiv
od 10 do 16 gl.

Velik izbor
suknena in bombažna
blaga za moške, obleke
stajice iz žide in voln,
lawn-tennis, platna
id., zapustnic, ovrat-
nikov, perila za moški,
ovratnic vseh barv in
in formah, nogavice
rute, jopice vseh vrst
posebno za turistične
košarice, modni
predmeti, rokavice i
nitij in kote tur dažni
kov in solčnikov.

VELIK IZBOR

narodnih in avstrijskih zastav in trakov
za vence v različnih barvah.
Vse po najnižjih cenah.

Na zahtevanje pošiljajo se vzorci vseh vrst z dotičnimi
cenami, poštne prosto

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poročstvom.

ulica S. Francesco št. 2, I.

Telefon 952.

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če
tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%.
Rentni davek od hranilnih ulog plačuje
zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila dajejo se samo zadržnikom in sicer
na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%
na zastave po 5 1/2%.
Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od
3—4 popoldne.
Izplačuje se: vsaki dan ob uradnih urah
ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Pekarna in trgovina jestvin.

Podpisati ima čest naznaniti slavnemu
slovenskemu občinstvu, da ima svojo pekarno
in sadničarno v ulici Giulia št. 22. V isti
se prodaja na različnih vrst kruha in slad-
nič. Posebno pa priporoča biskote na korist
družbi sv. Cirila in Metoda (zaboj se 100
krmadi 3 K 60 st. Ako se vrne zaboj, vrne
isti 60 stot. stranki).

Slovenci naj zahtevajo povsod le te biskote!

Dalje javljam, da sem odprl pri sv.
Ivanu, nasproti novega Narodnega doma,
prodajalnico jestvin, preskrbljeno z vsem, kar
speča v to vrsto trgovine. Blago je najbolj-
ših vrst in po zmernih cenah. Ta trgovina
nosi samo — slovenski napis. Torej svoji k
svojim!

Z vsem spoštovanjem

Svetko Hanibal Škerl,
trgovca.

Spoštovane slovenske gospodinje

Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Metodijevo

cikorijo.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano izvrstno, bolečine
blažilec mazilo; dobiva se po
80 stot., 140 K in po 2 K po
vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod pri-
ljubljene domačega zdravila naj
se pazi edino le na originalne
steklenice v zavrtih z našo var-
stveno znamko „SIDRO“ iz
Richterjeve lekarne in le tedaj je
gotovo, da se sprejme originalni
izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
I. Elizabetine ulice 5.

Podpisani javljajo prežalostno vest, da je
veleč. gospod kanonik tržaškega kapitlja

Fran Černe

dneš ob 9. uri predpoludne v Gospodu zaspal,
večkrat previden se sv. zakramenti.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v pone-
deljek ob 10. uri predpoludne iz hiše žalosti,
ulica S. Michele št. 29. v stolno cerkev.

TRST, dne 15. novembra 1902.

Zalujoči sorodniki.

Lepa prilika!

U novi manifakturni prodajalni

F. PIANO

Piazza della Borsa št. 4 (vis-a-vis Tergesteo)

Bogata zaloga konfekcij za dame in deklice.

Velik izbor svile in modnega baržuna.

Novo došle volnenine vseh vrst in barv.

Modni angleški štofi za obleke.

Volnene odeje raznih boj, pregrinjala in zagrinjala raznih vrst in cen.

Pravi tirolski lodni iz prvih tovarn za obleke in plašče.

Flanele in barhenti v modnih barvah za bluže in obleke.

Nihče naj ne zamudi ogledati si ob priliki pravih znami-
tosti v izložbenih oknih.

!! Čudovito nizke cene !!

Na tisoče tu- in inozemskih zdravnikov je preskušalo in priporočajo

Lovacrinovo vodo za lase

pri plesah, pomanjkljivi rasti brade, slabi rasti ženskih lasij, proti odpadanju lasij
in luščenju kože.

To oznanilo je velike
važnosti za vsakega, bodi
moškega ali ženskega, ki
so uporabljali brez uspeha
dosedaj mnoge številne
mazil za pospeševanje
rasti lasem. Nočem pri-
govarjati drugimi sred-
stvom, toda smelo zago-
tovljam, da je „Lovacrin“
najuspešnejši. Isti se pri-
pravlja vedno po znane-
mitem predpisu in doha-
jajo mi dan za dnevom
na stotine priznanih pi-
sem. Nekaj dni po upo-
rabi začnejo rasti lasje
ter rastejo toliko časa,
dokler se ne napravi
zdrava, polna raseča z
naravnimi in ukoreninje-
nimi lasmi. Razven tega
pa tudi ne odpadejo lasje,
ki so se pospeševali z uporabo „Lovacrine“. Smelo trdim, da bi lahko napolnil vsako
stran tega časopisa edino le s pričevanji, ki sem jih dobil v zadnjih 6 mesecih.

„Lovacrin“ deluje v tako kratkem času, kakor se le čuti more. Najprej se kažejo
mal, toda že ukoreninjeni lasje, kateri se potem razvijajo kakor pri zdravem in mladem človeku.
„Lovacrin“ se uporablja ob oseb vseh družinskih razredov in od obel spolov in
vsake starosti.

Zabranjuje izpadanje lasij, odpravlja luščenje, daje predčasno osivelim lasem njih prvotno
naravno barvo, odpravlja srbenje, pospešuje rasečo obilj, trepalnic, brade, kakor tudi na pleši.

Cena veliki steklenici „Lovacrine“, ki zadošča za več mesecev, K 5.—, 3 steklenice
K 12.—, 6 steklenice K 20.—. Razpošilja proti povzetju ali predplačilu zaloga za Evropo:

M. Feith, Dunaj, VI., Mariahilferstrasse 45.

Zaloga v Trstu: Ludvik Nagelschmid; na delo in drobno se prodaja v mirodilnici v
ulici Selasiano št. 1.; Hektor Zernitz, ulica Stadion št. 2.; Josip Zigon, ulica Caserma št. 8.;
Agencija Zullin, Corso št. 21.; Ivan Angeli, ulica Canale št. 5.; Ivan Cilia in Ant. n. Schuchter
ulica Acque št. 5.

Anton Skerl

mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in ci-
lindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.

Vse po cenah, da se ni bati konku-
rence.

Specijaliteta:

Priprave za točnje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se proda
jajo vsi predmeti tudi na mesečne obr. ke.

Pozor!!

Udano podpisani naznanja uljudno
vsem dosedanjim odjemalcem vin po-
kojnega Ivana viteza Nabergoja, da
ima v svoji zalogi sledeča desertna in
namizna vina:

Peneči prosekari. à K. 2.— steklenica
Refošk 2.40
Namizno belo80
„ „ „ „ „ .90

Priporočaje se za nadaljna naročila,
beleži

Ant. Nabergoj.

nas tednik Ivana viteza Nabergoja

Zaloga šivalnih strojev

za domačo rabo
in obrtnike.

5 letno jamstvo

Mehanik-specialist za popraviljanje strojev vseh vrst

RUDOLF RÖTTL

TRST. — Piazza S. Caterina št. 2. — TRST.

Zahtevajte povsod

voščilo (biks)

v korist družbe sv. Cirila in Metoda

se dobi pri sledečih gg. trgovcih: Emil Cumar Trst
in Opčine, Vekoslav Plesničar ul. Stadion, Ivan
Tomažič Barr. Vechia, Ivan Prelog Barr. Vechia,
Josip Urdich ul. Stadion, Matej Millionig ul. Ghega,
v okolici: Fran Suman, Anton Suncin v Skednju;
Skapin in Pirich, Anton Bak, Stanko Gočina, Svetko
Hanibal Škerl pri sv. Ivanu; Ivan Cergol, Colognati
Ben., Josip Pertot, Anton Brumat v Barkovljah; Jaka
Stoka na Kontovelju, Josip Gustinčič, Ivan Seles pri
sv. Križu, Ivan Fr. Mahnič v Bazoviči.

Glavna zaloga:

tvrdka J. Drufovka v Gorici.

M. Aite

trgovina z manufakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8

s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj.
odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo
kakor tudi povečala prostore s tem, da je
ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato,
da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam
cenj. odjemalcem.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno
blago najbolje kakovosti in najmodernejše iz
prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in
ženske obleke, srjace, ovratnike, ovratnice, tu
je velikanski izbor platnenega in bombažnega
blaga, prvot in pitčikov ter vsake vrste perila,
bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svile-
nine raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke
Velikanski izbor snovi za narodne zastave in
trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke
po meri, katere izvrši najtočneje in najatan-
neje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

Castim si naznaniti slavnemu ob-
činstvu, da sem otvoril novo

prodajalnico jestvin

v ulici Stadion št. 25.

Prodajalnica je dobro asortirana z
vedno svežim blagom, kakor: kavo,
sladkorjem, rižem, moko, milom in sve-
čami. Nadalje imam v zalogi pristne
testenine iz Napolja, Bolonje in Trsta.

Posebnost: testenine z jajci.

Izbir likerjev, vin v buteljkah, bi-
škotov odlikovane tovarne Gatti v Trstu.
Suho meso.

Za obilne naročbe se uljudno pri-
poroča

Josip Perovšek.

Epilepsija.

Kdor trpi na omotici, krču
in drugih nervoznih stra-
steh, naj zahteva o tem
knjižico. Vdobjiva se brez-
plačno in franco v Schwan-
nen-Apotheke, Frankfurt a. M.

Blag. gosp.

Gabrijel Piccoli

lekar

izvorni založnik št. 11. av. papir

Leona XIII.

v Ljubljani.

Potrjujem prejem ste-
klenic Vaše tinkture za ze-
lodec, katero morem naj-
topleje vsakomur priporo-
čati, kajti rabin jo že od
leta 1878 in zmiraj mi je
kot izbornu učinkujočo zdra-
vilo služila pri žledčnih in
črevesnih boleznih.

Krmin, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner,

c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture za zelo-
dec sem rešen skoro dve leti trajajoče žledčne
bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z
lahko vestjo potrjujem in to tinkturo za zelo-
dec le priporočam vsem, ki trpe na žledčni
bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

Karel grof Strasoldo.

Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri,
Dalmaciji, Primorskem, Gorškem in Tol-
manskem po 30 stot. steklenica.